

[Morten Lange.]

rummer en risiko for vor sundhed. På alle trin af forædlingsprocesserne for stoffernes direkte anvendelse til det færdige produkt er der sundhedsfarer, som i dag delvis er uden for kontrol.

Meget tyder på, at indskrænkninger i anvendelsen af giftstoffer og tilsatte stoffer må påbydes samtidig med, at et betydeligt oplysningsarbejde må iværksættes, for at gældende bestemmelser efterleves.

Et andet stort risikoområde er opstået i forbindelse med vandforureningen, som jeg nævnte før. På lidt længere sigt er utvivlsomt grundvandsforureningen den største fare, ikke mindst i betragtning af vore ret beskedne vandreserver. En tilsvarende helt generel risiko er til stede ved den stadig mere farlige luftforurening, som vi kun i hovedtræk har klarhed over skadevirkningerne af, men hvor vi fra udlandet er klar over, at der truer ganske betydelige farer. På begge disse områder er omfattende modforanstaltninger, så vidt vi kan se, nødvendige. Men også mod den mere begrænsede forurening af overfladevand og havvand må der skrides effektivt ind.

Problemerne om at sikre bortfjernelse af affaldsprodukter trænger i stærk grad til en kulegravning, ikke mindst på grund af den forurening af vore vande, som vi i meget stor udstrækning kan konstatere i denne tid.

Som bekendt er der truffet lovmæssige foranstaltninger mod mange af disse enkelt-risici, men flere af disse foranstaltninger efterleves ikke med tilstrækkelig omhu, og der er grund til at tro, at mange af de påbudte regler ikke er vidtgående nok.

Som nævnt har den sidste tid vist en hel del eksempler på omfattende og farlige skader samtidig med, at den almindelige usikkerhed over de langsigtede virkninger er tiltagende. Usikkerheden gør sig ikke mindst gældende, hvad angår faren for ødelæggende indgreb i balancen i vor natur, og en sådan forstyrrelse i den naturlige balance er ikke blot i sig selv en farlig skade, men også et varsel om andre ulykker.

Det er min opfattelse, at tiden er kommet til en kommissionsundersøgelse af disse områder. Kommissionen må samle de efterhånden meget omfattende udenlandske videnskabelige erfaringer og skabe overblik

over de lovmæssige foranstaltninger, som andre lande har truffet.

Der må endvidere udpeges områder, hvor en dansk forskningsindsats er særlig påkrævet, men afgørende må det især være, at kommissionen får anlagt en helhedsvurdering af vort nuværende kontrolapparats udbygning og effektivitet og foretager en analyse af de felter, hvor de nuværende kontrolforanstaltninger ikke slår til, eller hvor de kan ventes at svinge, hvis udviklingen fortsætter.

Jeg skal med disse ord anbefale forslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring i lov om boligbyggeri

og

forslag til lov om ændring i lov om hypotekforeninger. (Hypotekforeningernes lånegrænse).

Valgt blev: *Axel Ivan Pedersen, Albertsen, Ove Hansen, Aage Hauskov, Horn, Niels Mørk, Peter Nielsen, Viola Nørlov, Finn Poulsen, Guldberg, Axel Kristensen, Ib Thyregod, Hastrup, Adolph Sørensen, Thestrup, Else-Merete Ross og Kai Moltke.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 17) findes i tidenden sp. 1031).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ekspropriation til udvidelse af bygningsanlæggene på Finseninstituttets ejendom.

(Lovforslaget (nr. 27) findes i tillæg A. sp. 385, fremsættelsen i tidenden sp. 805).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Karl Max Rasmussen: Det er et kort og såre enkelt lovforslag, der her foreligger. I blot 2 paragraffer foreslås det at give ministeren bemyndigelse til ved en ekspropriation at ophæve eller begrænse nogle mere end 100-årige servitutter, der hviler på Finseninstituttets ejendom såvel som på de øvrige ejendomme i Rosenvængetkvarteret. Servitutterne påbyder bl. a., at bygningerne kun må have 3 etager, og lægger sig derved hindrende i vejen for en længe ønsket og højest påkrævet udvidelse af Finseninstituttet og radiumstationen samt for opførelsen af det færdigprojekterede kræftforskningslaboratorium. I ministerens fremsættelsestale og i bemærkningerne til lovforslaget er der udførligt gjort rede for baggrunden for lovforslaget. Jeg kan henvise dertil og så nøjes med nogle få bemærkninger.

En af forudsætningerne for pålægget om de 3 etager, nemlig udsigten til Øresund og Sveriges kyst, har længe ikke været til stede, idet den forsvandt med bebyggelsen ved Strandboulevarden og med anlægget af Frihavnen og banedæmningen, ligesom kvarteret i øvrigt ligger omgivet af høje karreer, og det kan derfor undre, at enkelte påtaleberettigede grundejere alligevel påberåber sig servitutterne og nægter at give deres samtykke til dispensation derfra til trods for, at projekterne stærkt vil forøge mulighederne for at komme syge medborgere til

hjælp og dertil vil skabe betingelser for en forstærket indsats i kampen mod kræften. Jeg har set på forholdene derude og studeret skitsetegningerne, og jeg kan ikke se, at planernes gennemførelse vil være til gene for nogen.

Jeg anbefaler lovforslaget på den socialdemokratiske gruppes vegne.

Thisted Knudsen: Jeg er enig med den højtærede indenrigsminister i, at den påtænkte udvidelse af bygningsanlæggene ved Finseninstituttet er nødvendig, og jeg forstår på lovforslaget, at skal den gennemføres, er ekspropriation af visse servitutterrettigheder nødvendig. Jeg lægger personlig vægt på, at en sådan ekspropriationsadgang i almindelighed er givet kommunerne; vi ved, at når vi har et hospitalskompleks, kan vi være nødt til at bede de private grundejere om at forstå, at en udvidelse nu engang er nødvendig og økonomisk rigtig.

Mit parti vil imidlertid gerne i et udvalg se lidt nærmere på ekspropriationsbestemmelsen. Jeg går ud fra, at den højtærede indenrigsminister er enig med mig i den betragtning, at man ikke skal gå videre med ekspropriationen end strengt nødvendigt, og at man skal tage alle mulige hensyn til de private interesser.

Jeg kan i øvrigt anbefale lovforslaget, men må altså forbeholde mig, at det bliver gjort til genstand for en udvalgsbehandling, således at vi kan blive helt klar over ekspropriationsbestemmelsens rækkevidde.

Ninn-Hansen: De bemærkninger, der allerede er fremsat om betydningen af udbygningen af radiumstationen, kan jeg give tilslutning til. Vi mener, det vil være rigtigt at gøre, hvad man kan for at kunne gennemføre udbygningen, men forslaget drejer sig om en ekspropriation, altså om krænkelse af rettigheder, andre har i dag, og det må vi selvfølgelig bedømme noget nærmere. Jeg vil gerne i forbindelse med det næste punkt på dagsordenen gøre nogle bemærkninger om folketingets pligt til at interessere sig for at opretholde sådanne rettigheder, men jeg skal ikke benægte, at der i forbindelse med dette forslag kan være en videregående begrundelse for at give tilslutning til en ekspropriation, fordi det her drejer sig om et hospitalsbyggeri.